L'ostau

D'ostau, n'aguère pas jamai un dins mon enfancia e mon adolescencia. Me fauguèt esperar l'atge de 36 ans per n'aver un mieun. Meis ostaus èran d'ostaus d'escòla, que mon paire èra régent e restaviam dins lei lojaments de fonccion.

Lo primièr ostau, l'escòla de Montanhac de Gard, me laissèt de sovenirs précis. Lo lièch qu'òm davalèt dins la cosina lo jom qu'aguère ma primièra otita. Aqui i aviá lo fornèu que caufava un pauc au mens. Mei repais, lei preniái sus la pòst de la bugada qu'òm pausava en travers dau lièch. L'estiu, lo vesin passava davans la fenestra duberta e charrava un moment amb mon paire avans de dire : " *Me'n vau trobar ma mitat !*"

"*Quau es sa mitat ?* demandère.

- *Sa femna,* respondèt ma maire."

Aquò me faguèt chifrar, qu'aviái pas jamai remarcat que sa femna fuguèsse copada en dos !

Un corredor grand desseparava la classa dau lojament de fonccion. L'estiu, quand la machòta cridava défòra, dins l'escuresina, mon paire me mandava barrar la pòrta que donava sus la cort. Quanta petòrga, ma mia !

De l'autre costat dau corredor, la sala de manjar se dubrissiá pas que per leis eveniments grands. Contravents barrats, dormissiá e vesiá pas que ma maire que veniá levar la poussa un còp la setmana. Aquí i aviá la vaissela dei dimenches e lei veires grands per l'aperitiu. Ne copère un, un jorn de set, quand anère l'emplir a la fònt. Ai ! Ai !Ai !

Lo jorn que mon papet Léon, lo maçon, venguèt ressar la paret de la cambra, au primièr estanci, per i faire una alcòva, n'i aguèt de pòussa! Aquela ressa giganta que copava tot davans ela m'espantava ! Mon papet èra vengut un pauc masc per ieu ! Es sus la comòda d'aquela cambra que fuguèt pausat mon primièr ramèu, tot enrodat de papier d'argent amb sei bombonalhas penjadas e que me faguèt tira la lenga d'enveja pendent quauquei jorns en esperant lo jorn dei ramèus ! Falià pas tocar avans la data !

Mai lo mistèri èra subretot au fond dau pompidor d'amont que lo trobave. Aquí èra lo domeni dei perfums de tota mena. Fau dire que ma maire i fasiá secar un molon de causas : la frigola que culhissiá dins la garriga, darrier l'ostau, la verbena ò lo romanin per leis infusions d'ivern, lei passarilhas, aquelei rasins blancs penjats sus la ficela tibada e que cambiavan de color au fiu dei jorns. Venián dorats e tot fronzits, mai talament bons e sucrats sus la taula de Nadau. I aviá tanben lei sebas ò l'ortalalha que menava lo papet Camille, ortalièr de tria.

Darrier l'ostau, s'escondiá un pichon òrt que mon paire trabalhava pas, talament qu'èra près per sa preparacion de classa. M'i menava de temps en temps, sus la poncha dei pès, per susprene l'eiriç que veniá, de sèr, bèure lo lach que ma maire vuejava dins un assieton. Quanta meravilha !

Tot lo long de la faciada, dau costat de la cort pichoneta de l'escòla, corrissiá una gandòla. Ma maire me disiá, quand me voliái pas lavar, que lei pesols m'i tirarián per lei pèus. Alòr, dins aquela gandòla, m'i vesiái rebalada per lei pesols, coma lo paure Gulliver a Lilliput qu'aviái descubert son imatge sus un libre : espalancat e estacat a cada pèu a un paissèu !

La cort pichona aviá tanben sa plata banda florida. Mon paire aguèt totjorn una passion per lei violièrs e lei lirgas blavas. Cada sèr, après la classa, me donava una mena d'embut plen d'aiga que ne tapave lo trauc en bas, amb mon det, e asagave menimosament lei flors. Fuguèt aquò me faguèt escriure a la debuta de mon escolaritat : Lisa asaga leis lirgas e leis oxalís. Mon paire, pedagòg Freinet nos fasiá escriure nòstra vida de cada jorn. Primièr ostau de l'enfantona que viviá liura, en plen mitan de la garriga, breçada per lei sasons que li menavan lors fruchas : cereiras de prima, amoras deis amorièrs, amoras dei ronzàs, bellicòcas dei falabreguièrs, rasins de tota mena, cerisòlas, tot èra ofert, tot èra plaser.

Lise Gros 12 mai 2008